

Z pamiętnika Wyzwolonej_1918 odc.17

2018-11-07

Józef Piłsudski - legenda niepodległej Polski

“Choć nieraz mówię o durnej Polsce, wymyślam na Polskę i Polaków, to przecież tylko Polsce służę” - ten cytat chyba najlepiej obrazuje Józefa Piłsudskiego, który swe życie podporządkował walce o wolną Ojczyznę. Pomimo wielu porażek, pobytu w więzieniu czy zsyłki na Syberię pozostał wierny swojemu powołaniu.

Józef Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 roku w Zułowie pod Wilnem. Pochodził z zamożnej rodziny ziemiańskiej, żyjącej w poszanowaniu polskich tradycji, oraz czci wobec bohaterów Powstania Styczniowego, w którym jego ojciec brał udział.

To prawdopodobnie wartości jakie wyniósł z rodzinnego domu sprawiły, że tuż po rozpoczęciu studiów medycznych w Charkowie rozpoczął działalność w ruchu rewolucyjnym “Narodnaja Wola”. Za udział w studenckich demonstracjach wydano go z uczelni zaledwie po roku nauki. Za działalność w ruchu socjalistyczno-rewolucyjnym został aresztowany w 1887 roku i zesłany na Syberię, gdzie spędził 5 lat. To jednak nie ostudziło jego zapału do walki o wolną Polskę. Wręcz przeciwnie, zahartowało go, dodało charakteru i umocniło w wierze, że konieczna jest walka o wolność Ojczyzny.

Krótko po powrocie z zesłania wstąpił do Polskiej Partii Socjalistycznej, a w 1894 roku został członkiem Centralnego Komitetu Robotniczego i redaktorem naczelnym wydawanego przez partię pisma “Robotnik”. Niestety i za tę działalność został aresztowany i osadzony w Cytadeli Warszawskiej. Symulując obłęd został przeniesiony do szpitala, skąd udało mu się uciec. Nie zrażony kolejnym aresztowaniem nadal angażował się w działalność polityczną.

W 1904 roku wyjechał do Japonii, gdzie próbował utworzyć polski legion przy japońskiej armii. Niestety bezskutecznie. Dopiero w 1910 roku udało się powołać “Związek Strzelecki” we Lwowie, oraz “Towarzystwo Strzeleckie” w Krakowie, które stały się załącznikiem późniejszych Legionów Polskich. Latem 1914 roku wyruszyły one z krakowskich Oleandrów pod dowództwem Piłsudskiego by rozniecić płomień walki o niepodległość.

Niestety sam Piłsudski doczekał wyzwolenia kraju w więzieniu w Magdeburgu, gdzie przebywał od 1917 roku do listopada 1918. Po wyjściu na wolność powrócił do Warszawy, gdzie 22 listopada został mianowany Tymczasowym Naczelnikiem Państwa Polskiego. Cały czas walczył w obronie niepodległej ojczyzny. W 1920 roku otrzymał buławę Pierwszego Marszałka Polski.

W 1923 roku wycofał się z życia politycznego. Po zabójstwie prezydenta G. Narutowicza uznał, że nie może współpracować z premierem rządu Wincentym Witosem, którego uważał za moralnie odpowiedzialnego za zabójstwo Narutowicza. Osiadł w Sulejówku pod Warszawą, gdzie oddał się pisaniu. Tu stworzył między innymi “Wspomnienia o Gabrieli Narutowiczu”, “Rok 1920”, czy “Moje pierwsze boje”.

W kraju sytuacja wyglądała jednak coraz gorzej. Wzrastało bezrobocie, pojawił się kryzys gospodarczy. Społeczeństwo zwróciło się wtedy do Piłsudskiego o pomoc, cieszył się on bowiem

ogromnym poparciem narodu. Marszałek podjął inicjatywę rodaków i zażądał złożenia władzy przez rząd Witosą. Gdy tak się nie stało 12 maja 1926 roku wkroczył do Warszawy dowodząc wiernym sobie oddziałom. Po trwających 3 dni walkach zmusił rząd oraz gabinet prezydenta Stanisława Wojciechowskiego do ustąpienia.

Po zamachu stanu nie zdecydował się na objęcie godności prezydenta, zdając sobie sprawę z ograniczeń jakie były związane z tym stanowiskiem. Został Ministrem Spraw Wojskowych, przewodniczącym Rady Wojennej oraz inspektorem Sił Zbrojnych. Dwukrotnie sprawował urząd premiera. Przez kolejne lata sprawował władzę autorytarną, dzięki poparciu społecznemu, oraz zmianom w konstytucji, które ograniczały władzę sejmu.

Polityka Marszałka Piłsudskiego miała na celu wzmocnienie pozycji Polski wobec sojuszników. Doprowadził do podpisania paktu o nieagresji z ZSSR, a później również z Niemcami. Zależało mu na mocnej pozycji kraju.

12 maja 1935 roku zaskoczony naród dowiedział się o nagłej śmierci Marszałka. Ukrywał on bowiem nieuleczalną chorobę: raka trzustki z przerzutami na wątrobę. Jego ciało przetransportowano do Krakowa. Trumnę umieszczono w oświetlonym pociągu, który podróżował nocą, a rodacy żegnali po drodze swojego bohatera. Ciało Piłsudskiego złożono w krypcie Św. Leonarda w Katedrze na Wawelu. Jego serce zaś, zgodnie z testamentem, umieszczono w srebrnej urnie i pochowano w grobie jego matki w Wilnie.